

Datum 14 maj 2024

Regionstyrelsen

Kultur- och fritidsberedningens förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Giltighetstid för Biblioteksplan 2022-2024 förlängs med ett (1) år och gäller därmed för perioden 2022-2025.

Sammanfattning

Biblioteksplan 2022-2024 (RS 2020/1569) fastställdes av regionfullmäktige den 25 april 2022 till att gälla till och med 2024. Biblioteksplanen ger en överblick över bibliotekens verksamheter, ansvarsfördelning, prioriteringar och samverkan. Planen är ett centralt dokument i Biblioteken på Gotlands systematiska kvalitetsarbete.

Koppling till kulturplanen

Regionstyrelseförvaltningen arbetar genom kultur- och fritidsavdelningen under våren 2024 intensivt med att formulera en ny kulturplan som ska ersätta Kulturplan 2021-2024 (RS 2019/1026), med målet att ha en uppdaterad, genomarbetad och användbar kulturplan på plats inför 2025. I kulturplanen fastställs ansvarsfördelning, övergripande mål för kulturområdet och vilka förutsättningar som ska gälla för alla kulturaktörer på Gotland. Biblioteken på Gotland är en stor och viktig aktör i kulturlivet på ön och biblioteksplanen ska ha en tydlig koppling till kulturplanen. Enhetschefen för Biblioteken på Gotland ingår tillsammans med enhetschefen för biblioteksutveckling Gotland i styrgruppen för kulturplanens framtagande och tar aktiv del i framtagandet. Deltagandet i processen utgör en viktig grund för det kommande arbetet med att utarbeta en ny biblioteksplan.

Tid för samverkan och delaktighet

Innehållet i biblioteksplanen ägs i samverkan mellan parterna regionstyrelseförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen samt hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Uppsala universitetsbibliotek är en extern samverkanspart genom sambiblioteket Almedalsbiblioteket. Genom att förlänga biblioteksplanens giltighetstid med 1 år, skapas tid för fördjupade diskussioner mellan samverkansparterna. På så vis finns goda förutsättningar för att, med region

1 (3)

Gotlands nya kulturplan samt nationella styrdokument för biblioteksväsendet som grund, arbeta fram en biblioteksplan som är relevant och användbar i det systematiska kvalitetsarbetet och som dessutom tydligt knyter an till kulturplanen.

En förlängning av gällande plan ger också goda förutsättningar för en hög grad av delaktighet från gotlänningarna i utformandet av planen.

Ärendebeskrivning

Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska alla kommuner och regioner ha en plan för sina biblioteksverksamheter. Planen ska ge en tydlig överblick över bibliotekens ansvarsfördelning, verksamheter och samverkan samt framtida inriktning med användarnas behov av biblioteksservice i fokus. Region Gotlands biblioteksplan är ett centralt styrdokument för biblioteksverksamheterna på Gotland. Den innehåller prioriterade utvecklingsområden, mål och aktiviteter som ska ge vägledning vid prioriteringar och användas aktivt i avdelningarnas verksamhetsplaner och enheternas aktivitetsplaner. Måluppfyllelsen och aktiviteterna följs upp årligen i respektive avdelnings verksamhetsberättelse samt som helhet vid planperiodens slut.

Den av regionfullmäktige beslutade biblioteksplanen gäller under perioden 2022-2024. Även regionens kulturplan gäller till och med 2024 och processen med att formulera ett förslag till ny kulturplan för 2025-2028 är i maj 2024 inne i slutskedet. Arbetet är mycket omfattande och ambitionerna gällande kvalitet, delaktighet och förankring är höga. Arbetet med att utforma en ny biblioteksplan har inte inletts ännu, med hänvisning till att en ny kulturplan bör vara på plats först, då kulturplanens övergripande mål och riktlinjer har direkt koppling till bibliotekens verksamhet. Utvärderingar visar dock att gällande biblioteksplan inte har den tydliga koppling till gällande kulturplan som vore önskvärt, givet bibliotekens viktiga roll som kulturaktörer.

Biblioteksplanen ägs av samverkansparterna regionstyrelseförvaltningen (folkbiblioteken och regional biblioteksutveckling), utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (skolbiblioteken, gymnasiebiblioteket, Infoteket Vuxenutbildningen och Folkhögskolans bibliotek), hälso- och sjukvårdsförvaltningen (medicinska fackbiblioteket) samt Uppsala Universitetsbibliotek (sambiblioteket Almedalsbiblioteket). En viktig del av biblioteksplanen är beskrivningen av den samverkan som sker mellan parterna, i syfte att säkerställa service och kvalitet samt utveckling av de olika biblioteksinriktningarna.

En förlängning av gällande biblioteksplan med 1 år innebär att det finns tid att undersöka olika, genom bibliotekslagen, prioriterade grupper behov och önskemål av biblioteksservice genom till exempel uppsökande verksamhet och/eller tjänstedesignsmetoden ("UX"). Det finns också goda förutsättningar att bjuda in gotlänningarna till diskussioner om vilken typ av biblioteksservice de önskar i framtiden.

Bedömning

Samtliga samverkansparter har ställt sig bakom begäran om förlängning av biblioteksplanen med 1 år.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget att förlänga biblioteksplanen med 1 år kan ske inom befintlig ekonomisk ram.

Enhetschefen för biblioteken på Gotland ansvarar tillsammans med chefen för biblioteksutveckling Gotland för arbetet med att ta fram ett förslag till ny biblioteksplan. Dessa kallar i början av november 2024 samverkansparterna till ett

första möte för att påbörja processen. Arbetet fortskrider sedan under våren 2025 med målet att ha ett förslag för remiss klart till sommaren 2025.

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid